

Labā ziņa

Pūtēji - labākie valsti

Rēzeknē notika mūzikas skolu pūtēju orķestru konkurss, kurā Balvu Mūzikas skolas pūtēju orķestris ieguva I pakāpes diplomu un uzrādīja labāko rezultātu valstī. Savukārt Daugavpilī sacentās metālpūšamo instrumentu ansambļi, un Balvu Mūzikas skolas pedagoga Jāņa Budeviča ansamblis ieguva 1.vietu. Ansamblī spēlēja Kristaps Kroičs, Toms Grigorjevs, Aivars Jaunžeiķis, Bruno Sležis un Eduards Lipāns.

Slikta ziņa

Nekursēs autobusi

Latvijas Pasažieru pārvadātāju asociācija kopā ar sadarbības partneriem 24.martā rīkos brīdinājuma protesta akciju, samazinot izpildīto reisu skaitu reģionālajos pārvadājumos par 50%, tādējādi atspoguļojot reālo situāciju sabiedriskajā transportā pēc finansējuma samazinājuma. Ceturtdien nekursēs starppilsētu autobusi maršrutā Cēsis-Kārsava-Balvi, Balvi-Lubāna-Madona. Savukārt SIA "Balvu autotransports" samazinās 5 reusus.

14. lpp.

Interesanta ziņa

Mediķi brauc pie kolektīviem

Sirds veselības pārbaudes kabinets ielāņojis tuvākus un tālākus izbraucienus uz darba kolektīviem, lai profilaktiski pārbaudītu strādājošo veselību. Kabineta pakalpojumi ir bezmaksas. Pasākuma mērķis, pārbaudot cukura, holesterīna un citus rādītājus, ir savlaikus atklāt iespējamās saslimšanas un likt cilvēkiem pievērst pastiprinātu vērību savai veselībai.

Nepalaid garām

Apmeklēs mājokļos

Šonedēļ sākas tautas skaitīšanas otrais posms, kura laikā līdz 31.maijam 1960 tautas skaitītāji dosies uz mājokļiem pie tiem iedzīvotājiem, par kuriem netika iegūta informācija tautas skaitīšanas pirmajā posmā internetā. Lai pārliecinātos un noskaidrotu tautas skaitītāja identitāti, jāzvana uz bezmaksas tālruni 80000777.

Nākamajā adugunī

● **Aprēķina laulības un veselības aprūpe**
Briest pārkārtojumi darba organizācijā un slimnīcu statusā

● **Puķes ziedētu pat ceļa vidū**
Ciemojamies Bērzkalnē

Tiekas kongresā

16.martā Rīgā Latvijas Pensionāru federācijas astotajā kongresā, kas notiek reizi trijos gados, no 111 reģistrētajiem pensionāriem ieradās 105 dalībnieki. Viņu vidū arī 3 mūsu pušes delegāti.

Sveiciens, rokaspiedieni, kameru zibšņi, smaidi valdīja tikai kongresa sākumā, kamēr ieradās valsts augstākās amatpersonas un darbojās reportieri. Laikā, kad ar sagatavoto runu uzstājās pensionāru federācijas vadītāja Aina Verze, no "cienījamajiem viesiem" vairs nebija ne miņas, nemaz nerunājot par to, ka kāds no viņiem uzklautu debatējošos pensionārus. Lai arī Ministru prezidents Valdis Dombrovskis un Saeimas priekšsēdētāja Solvita Āboltiņa atvainojās pensionāriem par 2009.gadā notikušo pensiju samazināšanu, pensionāri zālē gaidīja ko citu. Kas būs nākotnē, kas notiks ar pensijām? Vecuma pensijas saņem gandrīz ceturtdaļa Latvijas iedzīvotāju, un aktīvās darba gaitas daļa no viņiem ir beiguši. Kā iztikt ar pensiju, kas Latgalē nepārsniedz vidēji 170 latus un ir zemāka nekā Latvijā kopumā?

Lai arī politiķu galvenais uzdevums ir piedāvāt skaidru redzējumu valsts ekonomiskajai attīstībai, nodrošināt apstākļus jaunu darbvietu izveidei un sociālo drošību gan bērniem, gan viņu vecākiem, konkrētu priekšlikumu nebija. "Man ir smaga sirds. Nevar ticēt cilvēkiem, kuri atnāk uz vienu minūti, apsver un aiziet," sacīja Sofija Zujeva no Latgales pensionāru apvienības. Viņa federācijas vadītājas Ainas Verzes darbu vērtēja kā neapmierinošu, jo vadītāja baidoties braukt uz Latgales konferencēm, kur sarunas ir tiešas un asas. Varbūt tās ir bailes dzirdēt pensionāru sāpi? Varbūt nespēja neko darīt lietas labā? V.Dombrovskis, demonstrējot slaidus par sociālo budžetu, kas teju jau nākamgad būs ar minus zīmi, atzina, ka aizvien mazākam skaitam nodarbi-

Foto - Z.Logina

Kongresa tribīnē Rīgā. Georgijs Logins no Vecumu pensionāru biedrības "Viola" debatēs tomēr uzstājās, lai arī pirms tam izskanēja rosinājums tās pārtraukt. Viņa viedoklis, ka biedrībām vairāk vajag sadarboties ar pašvaldībām, lai informāciju novadītu līdz visiem pensionāriem. "Ja nebūtu Latgales pensionāru apvienības, mēs daudz ko no Rīgā notiekošā nezīnātu," piebilda G.Logins. Viņš ielūdza visus kongresa dalībniekus apmeklēt desmito Latgales Senioru dziesmu un deju festivālu, kas šogad notiks Viļākā. Viņa teiktajam pievienojās arī Viļakas novada pensionāru biedrības priekšsēdētāja Maija Golubeva. Atceļā gan Viļakas novada priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs pajokoja: "Ko darīsim, ja visi atbrauks?"

nāto jāuztur pieaugošs pensionāru skaits. "Tas liek izšķirties par pieaugošu nodokļu slogu un konkurētspējas zudumu. Lai meklētu risinājumus demogrāfiskās situācijas uzlabošanai, veidosim Demogrāfisko jautājumu padomi," teica V.Dombrovskis. Tas dažos kongresa delegātos izraisīja vieglu smaidu, jo daudziem zālē sēdošajiem bērni un mazbērni jau atstājuši Latviju. "Nelabvēlīgu iespaidu uz sociālo budžetu atstāj arī pašreizējā eko-

nomiskā krīze. Pieaugot bezdarbam un samazinoties algām, sociālā budžeta ieņēmumi ir strauji krituši. Tas liek domāt gan par sociālā budžeta ilgtspēju, gan par īstermiņa problēmu pārvarēšanu," teica V.Dombrovskis, bet atbildi, kā izkļūt no situācijas, neviens zālē sēdošais nesaņēma. Labklājības ministrija informēja, ka šogad fiskālā bilance tiek plānota negatīva – 237,4 miljonu latu apmērā, ko segs no iepriekšējo gadu uzkrāju-

ma. Pensionārs Antons Kivlenieks savā īsajā uzrunā atzina, ka notiek psiholoģisks karš pret pensionāriem: "Nostādot mūs pret mūsu bērniem, aicina solidarizēties ar citiem? Ar kuriem, - man jājautā. Ar bērniem, kuriem mēs palīdzam izdzīvot? Pensionāriem krīze nav tikai pēdējos gadus. Tā ir jau 20 gadus, jo mēs visu šo laiku esam spiesti dzīvot ar niecīgu pensiju." Par pensionāru vadītāju tomēr atkārtoti ievēlēja Ainu Verzi.

Z.Logina

Dzīvē viss noticis uz labu.

5. lpp.

Iepazīst Vjetnamas cilvēkus un izbauda eksotiku.

6. lpp.

Nedēļas jautājums

Kā jūs apmierina mediķu darbs, vadoties no pašu pieredzes?

ILONA LOČMELE Balvos: - Ļoti sāpīgs jautājums. Labāk uz viņu pusi nerādos. Mums kā darbiniekiem katru gadu ir jāiziet obligātās veselības pārbaudes. Tās no valsts puses vajadzētu apmaksāt, bet pilnībā jau to nenodrošina. Par mediķu darbu negribu izteikties. Paldies Dievam, man ar viņiem bieža saskarsme nav iznākusi, un labāk lai tas arī nenotiek.

JĀNIS MINCĀNS Balvos: - Negatīvi negribu izteikties. Dažreiz viņi cilvēkiem palīdz diezgan veiksmīgi. Savu ģimenes ārstu pārāk bieži neapmeklēju - gadā aptuveni trīs vai četras reizes, un problēmu saskarsmē nebija. Parasti eju, kad vajag nosūtījumu. Man bija nopietna kaite, un aptuveni pēc gada ārstēšanas izdevās no tās atbrīvoties. Zālēs gan iztērēju daudz naudas - ap simts latiem. Par palīdzību paldies manam dakterim.

ĒRIKS Balvos: - Balvos neārstējos, labāk braucu pie Rīgas ārstiem. Manis paša un arī paziņu pieredze liek secināt, ka šejienes ārstus labāk neapmeklēt un viņiem neuzticēties. Nepatīk tieši saskarsme un mediķu attieksme pret pacientu. Varbūt kādam arī nav pretenziju, bet es vajadzības reizē tomēr izvēlos ārstus, kuriem uzticos.

MAIRITA Kapūnē: - Ar ārstiem biežas saskarsmes un arī problēmu nav bijis. Mans ģimenes ārsts strādā lauku pagastā. Šoziem pati pēc palīdzības pie daktera negriezās, nebija tādas vajadzības, jo slimību reti. Arī zāles nepērku pārāk bieži, līdz ar to lieli izdevumi nesanāk. Reizēm, dzirdot informāciju par pārkarājumiem veselības jomā, aizdomājos. Nekas labs jau nav gaidāms, dzird tikai sliktu. Ja aizvērtu Balvu slimnicu, iedzīvotājiem būtu grūtāk.

LUDMILA Viksnā: - Esmu apmierināta. Man ir piešķirta grupa, un ģimenes ārsts, ja palūdzu, nosūta visur, kur man vajag. Man ir tāda saslimšana, ka bieži jābrauc ārstēties uz Rīgu. Braucu, lai regulāri pārbaudītu veselību, visu laiku lietoju zāles. Uzskatu, ka veselības uzturēšana izmaksā ļoti dārgi. Kad ir nepieciešamība gulēt slimnīcā Vecmilgrāvī, par diennakti jāmaksā

25 lati. Parasti tur ārstējos apmēram nedēļu reizi gadā. Mana slimība nav izārstējama, esmu ar to iemācījusies sadzīvot, bet tāpēc man regulāri jāapmeklē ārsti un veselība jāapārstē.

M.Sprudzāne

MANA NEDĒĻA

Strādāju par apkopēju Balvu Kultūras un atpūtas centrā. Darāmā pietiek katru darba dienu. Ja ir gaidāmi kādi pasākumi, tad darba ir vairāk, jo jāpalīdz dekorēt telpas. Ceturtdien notika Balvu pilsētas mazo vokālistu konkurss "Balvu Čālis" - vajadzēja pūst balonus un noformēt skatuvi. Šodien paredzēts aktiera Vara Vētras dziesmu albuma prezentācija. No visiem kultūras un atpūtas centrā notiekošajiem pasākumiem man visvairāk patīk dejas, kā arī pasākumi, kuros uzstājas bērni. Man pašai ir trīs bērni - divas meitas un dēls. Pirmdieni un trešdieni vakaros jaunāko meitu vedu uz Balvu Valsts ģimnāziju, kur viņa deju deju kopā "Rakariši". Viss marts pagāja vienos svētkos - bērniem bija gan vārda, gan dzimšanas dienas. Vecākajai meitai vakar apritēja divpadsmit gadi, bet jaunākajai pirmdien būs vārda diena, ko svinēsim svētdien. Patīk, ka sācies pavasaris, spīd saule, ir jauks laiks. Cilvēki atstājas pēc ziemas. Manuprāt, lielu plūdu nebūs, tomēr gumijas zābaki jānopērk. Tā kā pašlaik arī ir slapjš, vakaros visa ģimene kopīgi pastaigāties neejam.

LELDE NIEDRA, Balvu Kultūras un atpūtas centra tehniķa darbiniece

No vēstulēm

Kādā vidē vēlamies dzīvot?

Tuvojos pavasaris, saulīte spīd spožāk, cilvēkiem garastāvoklis - labāks. Ejoj pastaigāties pa Balviem, izejot jau no mājas, oma tūlīt paliek drūmāka, jo pie mājas ieejas *iepriecina* suņu izkārņojumu čupas. Ejoj vienalga uz kuru pusi, visur sastopamas mēslu kaudzes. Mēs sūrojamies, ka viss tik slikti, bet vai paši, izvedot suņus pastaigā, nevaram paņemt maisiņu, lai aiz sava miluļa izkārņojumus savāktu? Tā ir tik elementāra lieta - naudas līdzekļus neprasa. Uzskatu, ka suņu īpašniekiem katru mēnesi vajadzētu maksāt nodokļus. Šo naudu varētu novirzīt cilvēkiem, kuri sakopj pagalmus, ietves un ielas. Šobrīd cieš it visi! Suņu riešana agros rītos pamodina jau ap pulksten pieciem, sešiem - miegs ir iztraucēts. Padomāsim par līdzcīvēkiem, kā arī par to, kādā vidē vēlamies dzīvot - sakoptā vai *mīnu* laukā?

BALVENIETE no Raiņa ielas

Ražots Ķīnā

Neesam pārsteigti, kad veikalā ieraugām kādu eksotisku preci, kas nākusi no tālās, plašās Ķīnas. Piemēram, delikatese no maziem, baltiem melniem tārpiņiem vai arī kukaiņiem, kas pildīti īpašā ķīmiskā mērcē. Šāda pārtika mūsu veikalu plauktos pārsteigumu nerada. Tā rosina ziņkārī, kaut gan arī Latvijā ēd austeres, gliemežus un varžu kājiņas. Pārsteidz un izbrīna citas preces, piemēram,

rotalīetas, darba cimdi, stikla šķīvji, papīra dāvanu maisiņi u.t.t., kas ražoti Ķīnā. Prece kā prece, it kā nav nekā neparasta, tomēr ir jautājumi, uz kuriem nespēju rast atbildes:

1. Kā var atmaksāties lētais cimdu pāris, kas atvests no tik tālas valsts kā Ķīna?

2. Vai Latvijā šādas preces vairs neražo?

Nobeigumā jāteic kā psalmā, ka mēs paši nezinām, ko darām. Kungs, apgaismo mūsu prātus!

D.GABRĀNE Baltinavā

Par godu sociālajam budžetam

Šovakar Jēcis svin savu dzimšanas dienu un ilūziju pasauli ir aktivizējis līdz baltkvelei. Komfortabla melodija uzbango un noplok, satrauc un nomierina, iepriecina un skumdina, piepildot istabu maigām skaņām. Sirdi silda sveiciens:

*Kā milu tevi
Šajā brīnumjaukā naktī.
Jau bālē zvaigznes
Un jauka diena aust.*

Tad pienāk kārtā šampanietim. Amālija pat apraudas un nomutē Jēci uz lūpām, ka nošmākst vien. Pārējie aplaudē - vēl laimi turpmākajā dzīvē, stipru veselību un pēc iespējas mazāk ciemošies pie dakteriem! Te pēkšņi pieceļas Pēcis, kurš ar savu runu sabango omulīgo vakara noskaņu: "Sakiet, draugi, kas es esmu?" Anniņa vēlas, lai Pēcis pārtrauc savu runu, mēģinot apsēdināt runātāju krēslā. Pēcis turpina

Lasītāji!

Kļūstiet arī par rakstītājiem, jo visas jūsu vēstules katra mēneša beigās tiks izvērtētas un mūsaprāt labākā saņems redakcijas pārsteiguma balvu. Ielāgojiet, ka balvas saņemt varēs tikai tie rakstītāji, kuru vārdus mēs zināsim - tāpēc nerakstiet anonīmas vēstules.

iesāko: "Vai es esmu Latvijai piederošs cilvēks? Kāpēc man nav darba? Padomju laikos kolhozā tas bija, un mani cienīja, pat slavēja par labo darbu. Tagad neesmu vajadzīgs nevienam. Līdz Jēča gadiem nenodzīvošu - atstiepsu kājas par godu sociālajam budžetam!" Anniņa, it kā Pēci labodama, piebilda, ka grūti dzīvot ar tādu, kurš runā tikai par naudu. Cilvēki kaut ko aizvien gaida - mazu prieka britiņu vai lielu notikumu. Arī Anniņa nav izņēmums, jo katram ir citāda nelaime. Vienam - lieli kredīti bankā, citam - komunālie parādi pat rādās sapņos. Un tā tas ritulis griežas! Apskaust citus, kuriem klājas labi, neļauj modernās morāles kritēriji. Nepieciešami stipri nervi, lai pārslēgtos uz citādu domāšanas veidu. Cik ilgi spēsim tā dzīvot?

VECTĒTIŅŠ NO LĪGO

Sūtiet mums vēstules arī elektroniski: vaduguns@apollo.lv

Automātiskais atbildētājs
64520961

Hallo!

Redakcijai piezvanīja zemnieku saimniecības "Mežvijas" īpašniece no Balviem, par kuras darbu un veiksmīgo rezultātu - piena rekordgovīm laikrakstā - bija publikācija "Vaduguns" 9.marta numurā. V.Kairiša pauda prieku: "Pēc publikācijas man piezvanīja sen nedzirdēti paziņas un izteica apbrīnu par tādu faktu. Jutos gandarīta, ka ma-

ni atceras un atpazīst. Paldies par publikāciju!"

Kāda Susāju pagasta lasītāja pauda prieku par iespēju vēl pavasara pusē iegādāties Latvijā audzētus ābolus. Viņa teica: "Piektdienas ritā apmeklēju Balvu tirgu un pamanīju lielu kravas automašīnu, pie kuras stāvēja gara cilvēku rinda. Tur

pārdeva ābolus. Noskaidroju, ka Balvus regulāri apmeklē tirgotāji no Pūres un viņi pārdod vietējos ābolus. Es arī izstāvēju rindu un nopirku vairākus kilogramus. Pagaršoju. Ļoti labi āboli. Vislielākais prieks, ka mūsu Latvijā ir dārzi, kuros izaug augļi, ko var nopirkt vēl pavasarī."

Šonedēļ pieturas vēss laiks, sniegs

gandrīz nekūst, un ietves ir slidenas. Gados vecāka pensionāre Balvos raizējās, ka viņa nevar droši iet laukā, lai nokļūtu līdz logam un redzēju, cik nedroši iet mana kaimiņiene. Es nolēmu labāk iztikt bez maizes, nekā iziet uz ielas un riskēt ar iespējamo nokrišanu. Kaimiņiene stāstīja, ka ietves Balvu

ielās patiešām ir nekaisītas un ļoti slidenas."

Precizējam, ka 2.martā jaundzimušo puisēnu vecāki Austra un Mārtiņš Aleksāni no Medņevas pagasta nosauca par Jāni. "Sākotnēji domājām, ka sauksim par Adrianu, bet palikām pie Jāniša," pastāstīja māmiņa.

Īsumā

Nosaka labākās rokdarbnieces

25. februārī Balvu Valsts ģimnāzijā notika mājturības - mājsaimniecības olimpiāde, kurā piedalījās 27 Balvu un Rugāju novadu radošākās un čaklākās meitenes. Skolniece rādīja savu izdomu un meistarību trīs vecuma grupās. Olimpiādes dalībnieces zīmēja skices, veidoja kompozīciju, kā arī darināja paraugu izšūšanas, tamborēšanas, adīšanas un citās tekstildarbu tehnikās par tēmu "Ūdens".

6.-7. klašu grupā 1. vietu ieguva Stacijas pamatskolas skolniece Oļesja Fjodorova, 2. un 3. vietu piešķīra Rugāju novada vidusskolas skolniecēm Santai Kononovai un Annijai Romānei. Ar lieliskiem darbiem pārsteidza 8.-9. klašu grupas skolēni: 1. vietu šajā grupā ieguva Gita Daukste no Rugājiem, 2. vietu dalīja Anda Klints no Balvu Valsts ģimnāzijas un Diāna Smoļaka no Rugāju novada vidusskolas, bet 3. vietu piešķīra Stacijas pamatskolas skolniecei Viktorijai Gavrilovai. 10.-12. klašu grupā labāk veicās Balvu Amatniecības vidusskolas jauniešiem: 1. un 2. vietu ieguva Ilga Pužule un Andra Bērziņa, bet Gunita Ākule no Bērziņu vidusskolas ieguva 3. vietu.

Kamēr meitenes pildīja olimpiādes uzdevumus, mājturības un vizuālās mākslas skolotājas papildināja zināšanas Balvu Amatniecības vidusskolas skolotājas Skaidrītes Veinas vadītajā meistarklasē "Volānšalles", darinot košus un krāšņus darbus no lentišu dzijas. Apguvuši prasmes meistardarbnīcā, vizuālās mākslas skolotāji apsprieda tuvojošās valsts mēroga vizuālās mākslas olimpiādes norisi.

Piedalās konkursā Alūksnē

Šī gada 2. martā Ernsta Glikā Alūksnes Valsts ģimnāzijā notika konkurss "Jaunais dabas zinātnieks", kurā piedalījās 15 komandas no dažādām skolām. Balvu Valsts ģimnāziju pārstāvēja 9. b klases skolēni Roberta Mūrniece un Kevins Penners. Gatavoties konkursam viņiem palīdzēja skolotājas Anita Balantajeva un Sandra Mozule. Pirms konkursa skolēniem bija jāsaprot mājās darbs - prezentācija par vienu sava novada uzņēmumu, liekot uzsvāru uz inovācijām. Balvu Valsts ģimnāzijas komanda prezentācijai izvēlējās a/s "Balvu maiznieks". Vērojot skolēnu sagatavotās prezentācijas, varēja uzzināt daudz interesantas informācijas par dažādiem uzņēmumiem un to darbību. Nākamajā konkursa daļā skolēni pildīja testu ķīmijā, fizikā un bioloģijā. Konkursa noslēgumā visi iesaistījās praktiskajā nodarbībā. Kamēr skolēni pildīja konkursa uzdevumus, skolotāji klausījās lekciju "Vides modelēšanas izmantošana mācību procesā", ko vadīja profesionāls vides gidis Aldis Verners no dabas muzeja.

Mācot mācies pats

Baltinavas Kristīgā speciālā internātpamatskola 24. martā aicina skolotājus, kuri māca bērnus ar speciālām vajadzībām, uz konferenci "Mācot mācos pats". Apmeklējot konferenci, uzzināsiet par intensīvās lasīšanas metodi. Skolotāji pastāstīs par darba iemaņu apgūšanas iespējām un korekcijas nodarbībām skolā. Baltinavas Kristīgās speciālās internātpamatskolas pedagogi dalīsies audzināšanas darba un skolēnu izpētes pieredzē, kā arī pastāstīs par darbu ar skolēniem, kuriem piemīt smagi garīgās attīstības traucējumi.

Lepojas ar sasniegumiem sportā

Bērziņu vidusskolas Krišjāņu filiālē mācās neliels skaits bērnu, un viens no galvenajiem viņu sasniegumiem ir panākumi sportā. Iecienītākais sporta veids ir basketbols. Šajā mācību gadā Balvu novada atklātajās skolēnu sporta spēlēs basketbolā Krišjāņu skolas skolēni izcīnīja trīs godalgotas vietas. Lieliskus panākumus guva 7.-9. klases zēnu komanda, kura izcīnīja 2. vietu. Sudraba godalgu ieguva 1.-6. klašu apvienotā zēnu un meiteņu komanda, bet pavisam nesen 1. vietu un kausu mājās pārveda 1.-6. klašu meiteņu komanda. Labus panākumus skolēni gūst arī volejbola, futbola un vieglatlētikas sacensībās. Vecāko klašu zēnu komanda novada sacensībās volejbola ierindoja 2. vietā, arī vieglatlētikas sacensībās krišjāņieši saņēma vairākas godalgas. Par skolēnu labajiem panākumiem sportā jāsaka paldies sava darba entuziastei - sporta skolotājai Līvijai Sockai.

Olimpiāde

Cīnās par labākā zīmētāja godu

15. martā Balvu Valsts ģimnāzijā valdīja radoša noskaņa, jo šeit notika valsts atklātā vizuālās mākslas olimpiāde. Zīmīgi, ka šāda mēroga mācību olimpiāde pirmo reizi pulcēja dalībniekus Balvos.

Par ideju mūsu pilsētā rīkot valsts atklāto vizuālās mākslas olimpiādi jāsaka paldies Balvu Valsts ģimnāzijas vizuālās mākslas skolotājai Birutai Vizulei. "Kad mums paziņoja, ka šogad valsts mēroga olimpiāde nenotiks līdzekļu trūkuma dēļ, izteicu priekšlikumu to rīkot Balvos, jo uzskatu, ka bērniem nedrīkst liegt iespēju radoši izpausties. Kādēļ gan olimpiādei vienmēr jānotiek Rīgā? Manuprāt, pienācis laiks iepazīt arī citas Latvijas pilsētas," uzskata idejas autore. Priekšlikumu atbalstīja citi valsts vizuālās mākslas skolotāji, un organizatoriskais darbs varēja sākties. B. Vizule neslēp, ka bez Balvu novada pašvaldības, novada muzeja vadītājas Ivetas Supes, mākslas skolas direktores Elitas Teilānes, Balvu Valsts ģimnāzijas vadības, kā arī Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu skolu vizuālās mākslas skolotāju atbalsta ideju par tik plašu mēroga olimpiādi Balvos neizdotos realizēt. Viņa priecājas arī par vietējo uzņēmēju atsaucību, pateicoties kuriem sagādātas balvas uzvarētājiem.

Piedalās tikai labākie

Olimpiāde norisinājās divās kārtās. Dažādās skolās un novados notikušās 1. kārtas tēma bija "Ainavas dažādība" - tajā varēja piedalīties ikviens 5. - 12. klases skolēns. Gatavojoties svarīgajam notikumam, jaunie zīmētāji pētīja sirreālistu gleznas un mācījās tās interesanti pārveidot. 450 no dažādām skolām iesūtītos darbus izvērtēja žūrija, kuras sastāvā bija septiņi Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadu skolu, kā arī Balvu Mākslas skolas vizuālās mākslas skolotāji. No iesūtītajiem darbiem žūrija izvēlējās 120 labākos zīmējumus un to autorus aicināja otrajai klātienē kārtai Balvu Valsts ģimnāzijā. "Prieks, ka darbus iesūtīja no visiem Latvijas reģioniem, pat no Ventpils un Liepājas. Uzskatu, ka visi 2. kārtas dalībnieki jau ir uzvarētāji, jo izturēt atlasī varēja tikai labākie," uzskata skolotāja B. Vizule. Savukārt labākos no labākajiem nosauks noslēguma pasākumā, kas notiks 15. aprīlī Balvu Novada muzejā.

Tikai slihts karavīrs negrib būt generālis

Otrdien vairāku stundu garumā labākie zīmētāji no Kurzemes, Vidzemes, Latgales un Zemgales skolām ļāva vaļu fantāzijai, savos zīmējumos pārveidojot dažādas dabas ainavas. Bērnu uzdevums bija attiecīgajā dabasskatā saskatīt līdzību ar dzīvām būtnēm vai priekšmetiem un attēlot to savā zīmējumā, saglabājot attēlā esošās krāsas vai izvēloties savas krāsu gammas.

Olimpiādes dalībniekus sadalīja četrās vecuma grupās. Jaunākās, 5. - 6. klašu, grupas uzdevums bija pārveidot ainavu ar trīs dažādu lielumu akmeņiem. Malas vidusskolas 6. klases skolniece Tatjana Tarakanova uzzīmēja zaķi, kas sniegā rok alu. "Mazo un vidējo akmeni zīmēju kā zaķa ausis, bet lielais akmens pārvērtās par zaķa ļipu," zīmējuma koncepciju atklāja jaunā māksliniece. Ar savu darbu viņa bija apmierināta, kaut gan atzina, ka zīmējot ļoti uztraucās: "Ne jau katru dienu gadās izcīnīt iespēju piedalīties valsts olimpiādē!"

Savukārt Upītes pamatskolas 9. klases skolniece, šī gada Viļakas novada vizuālās mākslas olimpiādes uzvarētāja, Herta Safronuka savu veikumu vērtēja kā ne īpaši veiksmīgu. "Neceru uz labu žūrijas vērtējumu. Traucēja tas, ka esmu pieradusi strādāt ar melnbaltām krāsām, bet šeit bija jāizmanto dažādi krāsu toņi," olimpiādes noslēgumā atzina meitene.

Rugāju novada vidusskolu pārstāvēja 9. klases skolnieks Helmutis Medinieks un viņa skolotāja Iveta Useniece. Rugāju novada vidusskolas un Lazdukalna pamatskolas vizuālās mākslas skolotāja I. Useniece uzskata, ka par spīti nepietiekamajam vizuālās mākslas stundu skaitam skolās Rugāju novadā netrūkst talantīgu zīmētāju. Helmutu Medinieku viņa raksturo kā ļoti spējīgu un apņēmīgu puisi un nešaubās par viņa panākumiem: "Ceram uz labu vērtējumu, jo slihts ir tas karavīrs, kurš negrib kļūt par generāli!"

Ne bomžu, ne kafejnīcu

Kamēr bērni izpaudās radoši, viņu skolotāji novada muzeja direktore Ivetas Supes vadībā apskatīja Balvus. Dažiem no viņiem mūsu mazpilsēta sagādāja vairākus pārsteigumus. "Neatradām nevienu no galvenajiem katras pilsētas atribūtiem - gaismas regulētājus, bomžus un kafejnīcas," savu izbrīnu neslēpa Siguldas Valsts ģimnāzijas vizuālās mākslas skolotājs

Foto - I. Tušinska

Zīmējums pabeigts. Pabeigusi zīmēt, Upītes pamatskolas skolniece Beatrise Logina (no labās) ar savu darbu nebija īsti apmierināta. "Parasti zīmējumos izmantoju pretkrāsas, bet šeit bija jāzīmē toņu gammās," neveiksmes cēloni atklāj meitene.

Foto - I. Tušinska

Biruta Vizule rāda zīmējumus. Olimpiādes 2. kārtā interresenti varēja novērtēt 120 labākos 1. kārtas zīmējumus, kas bija izlikti apskatei Balvu Valsts ģimnāzijas aktu zālē.

Foto - I. Tušinska

Mākonis kā milzis. Bērni bā katrs no mums, skatoties mākoņos, iztēlojās kādu dzīvu būtni. Preiļu pamatskolas skolniece Jūlijas Starovoitovas fantāzijā mākonis šoreiz pārvērtās par gulošu milzi.

Raitis Tikums, kurš Balvos viesojās pirmo reizi. Lai gan Balvi nav Sigulda, mūsu bērniem ir līdzīgas iespējas attīstīt mākslinieciskos dotumus, uzskata R. Tikums. "Jums ir gan mākslas skola, gan mūzikas skola, tāpat kā Siguldā. Attālumam no Rīgas nav īpašas nozīmes, jo, kā zināms, laucinieki apmeklē teātrus un izstādes biežāk nekā rīdzinieki," secina pieredzējušais pedagogs. Viņš uzskata, ka bērna vispusīgā attīstībā visnozīmīgākā loma ir tieši skolotājam: "Vizuālās mākslas skolotājs ir tas, kura uzdevums ir radīt skolēnā interesi par mākslu."

Kā drosmīgu un izdevušos soli Balvos notikušo valsts vizuālās mākslas olimpiādi vērtē žūrijas priekšsēdētāja Valsts Izglītības satura centra vecākā referente Ilze Kadiķe. "Uzņēmība ir tas īpašais vārds, kas raksturo atklāto vizuālās mākslas olimpiādi Balvos. Visas iesaistītās puses, sākot ar organizatoriem un beidzot ar olimpiādes dalībniekiem un pedagogiem, iemieso uzņēmību, mērķtiecību un neatlaidību. Nepieciešama uzdrīkstēšanās, lai samazināta finansējuma apstākļos valsti varētu aicināt vizuālās mākslas pedagogus atrast sevī radošo garu un gribasspēku piedalīties atlases kārtā, kā arī atbraukt uz tālo Ziemeļlatgales pilsētu, lai piedalītos olimpiādē," uzskata I. Kadiķe. Viņa izsaka pateicību nenogurdināmajai vizuālās mākslas laiciņa kopējai Birutai Vizulei un novēl balveniešiem veiksmi arī citu drosmīgu projektu īstenošanā.

Lappusi sagatavoja I. Tušinska

Šodien modernu cilvēku principos ietilpst atziņa dzīvot šeit un tūlīt, nevis skatīties atpakaļ, atcerēties, salīdzināt un sāpināt sirdi par to, kas reiz bija un nekad vairs nebūs. Divreiz upē vienādi ūdeņi netek. Un tomēr. Arī atmiņas pieder cilvēka mūža bagātībai. Un bagātību tik viegli laist pa vējam, nepaturot sev neko vai arī nepadaloties tajā ar citiem, nez vai būtu prātīgi darīt.

Tāpēc šogad pie lasītājiem dodas lappuse "Atspulgs". Ar skatu mazliet pagātnē. Tepat starp mums dzīvo vai arī reiz bija cilvēki, notikumi, sarunas, atmiņas, ko ir vērts atgādināt un pastāstīt citiem. Ja arī jūsu mūžā piedzīvots kas tāds, ko uzskatāt par savas dzīves neizsvītrojamu vērtību, piedāvāji to publicēšanai šajā lappusei. Dzīvē, tāpat kā dabā, nevar būt slikto laiku. Tikai tas, kas noticis, piedzīvots, kas nav palaists garām.

"Atspulga" otrais stāsts - par dažādu paaudžu sievietēm. Kas mainījies viņu dzīvē laika gaitā - lasiet tālāk.

Ļaudis teica - turi to meiteni ciet

Irina Valentīnai Dortānei ir audzumeita, un patiesībā viņas viena otru sauc par meitu un mammu. Valentīna apprecējās vēlu, pie saviem bērniem vairs netika. Gadiem ritot, viņa arvien biežāk iedomājās, ka būtu labi blakus sev ikdienā redzēt kādu jaunu cilvēku. Valentīnas māsa, būdama skolotāja, iedrošināja viņu pieņemt kādu pusauga bērnu no Baltinavas. Sākotnēji Valentīnas mājā ienāca puika no Lietuvas. Bet puikam puikas prāts - darīja blēņas, Valentīnu neklausīja, un viņa zēnam teica ardievas. Tā kā Baltinavas internātpamatskolas bērni vasarās aizvien meklēja sev citas mājvietas, Valentīnai bija jauna iespēja. Un viņa atrada desmitgadīgo Irinu.

Irina pirmo reizi atbrauca Vasarsvētkos. Mājās todien bija ciemiņi, un, viņus promvadīdama, Valentīna aizkavējās sirsniņās sarunās mājas ceļa galā. Liels bija viņas izbrīns, kad, atgriezies pagalmā un iedama uz kūti vakara darbos, viņa atrada tur priekšā meiteni. Mazā Irina kūti bija pakaisījusi govju stāvvieta. Valentīna nespēj aizmirst: "Pirmo reizi ienākusi manās mājās un jau zina, kas jādara. Tā tik ir meitene!" Citu reizi Irina nez kur pazudusi no pagalma. Valentīna paraugās uz ganību pusi - tur viņa ir, nometusies pie mazā telēna un nez ko dara ap viņa galvu. Vēlāk prasa, ko īsti ganībās darījusi? Irina nopietni stāsta, ka telēns ir mazs, tam vajag iemauktīņus, tādēļ paņēmusi striķa galu, noņēmusi mēru un meistarojusi iemauktus. Lūk, kā!

KAS: IRINA PUNDURE un VALENTĪNA DORTĀNE. Viņām ir 57 gadu starpība.

REIZ BIJA: abu satikšanās, kļūstot par vienu ģimeni.

TAGAD: ģimeni papildinājuši divi Irinas dēli.

ATZIŅA: laime ir tepat blakus. Laime ir dzīvot saticībā, būt milētam un vajadzīgam.

Pirms desmit gadiem Irina sapņoja, ka viņām ar audzumammu būs sava māja, savs stūrītis zemes. Vai sapnis īstenojies?

IRINA: -Tagad mēs dzīvojam vairs nevis Šķilbēnos, bet Briežuciema centrā līvānu mājā, ko nopirkām. Atradām šo mājvietu pēc sludinājuma avīzē. Aizbraucu, apskatījos un teicu,- jā, māja ir, brauksim dzīvot uz Briežuciemu! Cik varejām, ēku paremontējām, bet darāmā pie mājas vēl daudz. Būtu tikai, kam tos veikt. Māja ir liela - augšstāvā trīs istabas, lejasstāvā - viena, arī virtuve, vanna. Tagad mēs dzīvojam četratā. Gribējās, lai bērniem pietiek plašuma, lai tuvumā ir skola. Briežuciemā mums ļoti patīk. Man ir divi puikas - Gvido un Rodrigo, deviņus un astoņus gadus veci. Puikas labi mācās, vienam padodas matemātika, otram - latviešu valoda.

Dzīvojat pagasta centrā, bet kā ar saimniecību?

IRINA: -Kur nu bez tās. Mums ir nedaudz zemes un arī lopu pietiekami - vidēji rēķinot, sanāk seši liellopi. Uz šo ziemu gan lopu skaitu samazinājām, lai pašiem vieglāk. Ja izdodas atrast kādu darbu, pastrādāju arī to. Dārzs, zeme, lopi - nekas manā dzīvē nav mainījies, tikai nācis klāt.

Pie mājas stāv automašīna. Kas ar to stūrē?

IRINA: -Braucu pati jau gadus astoņus. Man ļoti patīk braukt ar mašīnu. Faktiski esmu kļuvusi par tādu kā vietējo taksisti, kurai citi lūdz izpalīdzēt. Braucu, kur vajag - uz Balviem, Smiltēni, Gulbeni, Valmieru, Kārsavu, arī Rīgu. Kādreiz citus vizināju ar zirgu, tagad, lūk, pa rokai mašīna.

Bet ķēve Volga? Kur tā tagad?

IRINA: -Tai atradām citu saimnieku, bet par tālāko ķēves likteni ziņu nav. Pēc tam mums bija vēl viens zirgs, kas aizceļoja uz Viļaku. Kad pārcēlāmies uz Briežuciemu, arī te gadu turējām zirgu. Taču centrā uzturēt šādu dzīvnieku grūti, nācās

Irina sevi atceras kā rīdzinieci, kura uzaugusi bez mātes. Māte jaundzimušo meitenīti atstāja jau slimnīcā. Arī tētis par meiteni uzzināja tikai pēc gadiem. Un pirmās viņu atrada Irina ar tanti, dzīvodamas Rīgā. Irinai tolaik bija rets uzvārds. Viņas izdomāja, ka pamēģinās piezvanīt cilvēkiem ar tādu pašu uzvārdu. Paņēma tālrunu katalogu, atrada šo uzvārdu un zvanīja. Īstais cilvēks atsaucās ļoti ātri. Pirmais adresāts izrādījās tēva brālis. Pēc tam arī tētis. Viņš bija pārsteigts, taču ne izbrīnījies. Irinas tētis faktam noticēja bez šaubīšanās, jo atcerējās, ka kādreiz bija saņēmis ziņu par viņam it kā esošu vēl vienu meitu, tikai nezināja, kur viņu meklēt. Dokumentu fakti apliecināja šo dzīves īstenību. Pēc tam vēlāk tētis pabija arī meitenes kāzās. Irina atrada arī savu brāli, taču viņa liktenis drīz vien skarbi aprāvās. Šo nelabvēlīgo apstākļu sakarā Irina pirmo reizi ieraudzīja arī savu māti. Jautājums, kāpēc sieviete negribēja savu mazo meitiņu, palika neuzdots...

atteikties. Bet mana mīlestība pret zirgiem nekur nav zudusi. To baudu, aizbraucot ciemos pie draudzenes Agritas. Viņai ir zirgi - tur mēs tos sajūdzam un izbraukājamies līdz sirds patikai.

Vai atceraties - bija cerība, ka pienāks laiks Jūsu apgūtajai specialitātei "Grāmatu apdarinātājs". Vai tas izdevies?

IRINA: -Pagaidām nē. Prasmes nav zudušas, taču pieprasījuma šādam darbam arī pagaidām nav. Tagad es aizraujos ar pavisam ko citu, kas man sagādā lielu patīku - aužu. Tepat pagastā ir stelles, un, kad vien ir brīvs laiks, eju aust. Sākumā gāja grūti, bet nu šo prasmī esmu apguvusi. Modē tagad ir no lupatiņām austi pārklāji, un, piemēram, Rīgā, tos ļoti pieprasa. Par to pārliecinājos, piedaloties izstāžu

Irinai ir nedaudz vairāk par 20 gadiem. Viņas abas ar audzumammu dzīvo Šķilbēnos parastā lauku mājā. Jauniete prot visus lauku darbus - iet kūti pie lopiem, stāda un ravē dārzus, bet visvairāk viņai pie sirds ir ķēve Volga. Meitene prot ne tikai iejūgt un braukt ar zirgu, bet ne mazāk veikli tver arklus un stājas vagā. Citreiz samet maišeļus ratos un brauc samalt graudus. Pagastā meiteni daudzi ievērojuši ne tikai jaunības dēļ. Sprigana, veikla un izdarīga - tāda viņa ķeras klāt katram darbam, - citiem zina stāstīt šķilbēniete Aina Slišāne.

Irina pabeigusi arodskolu Rīgā, iegūdamā kvalifikāciju "Grāmatu apdarinātājs". Taču laukos šai specialitātei atbilstoša darba gan nav. Jauniete nezaudē cerības - varbūt pienāks laiks un savas zināšanas varēs likt lietā.

kompleksā Ķīpsalā. Man jau ir vairāki pasūtījumi. Mamma sagriež lupatiņas, es sakombinēju krāsas un aužu.

Jums abām ir liela gadu starpība, bet liktenis tik veiksmīgi savedis kopā. Ko par to sakāt pašas?

VALENTĪNA: -Pricējās, ka tik labu meitu atradu. Prieks, ka abas satiekam un nestrīdamies. Ne velti ļaudis man sen atpakaļ teica: "Turi šo meiteni ciet un gādā par viņu! Gan pienāks laiks, kad būs otrādi - viņa rūpēsies par tevi." Un tagad tā notiek. Savos 88 gados es turos pie viņas. Mums aug divi puikas, kuriem esmu vecmamma. Viņi mani arī klausu.

IRINA: -Es arī esmu ļoti laimīga. Mums dzīvē viss iet uz augšu. Cik labi, ka sen, sen atpāļ es satīku šo mammu.

Pirms desmit gadiem Irina bija atradusi savu tēti. Vai šī saikne joprojām ir spēkā?

IRINA: -Jā, mēs uzturam sakarus, sazvānāmies, sarakstāmies elektroniski. Tētis dzīvo Jelgavā, strādā par dzelzceļnieku, nodarbojas ar sportu.

Laimīgas kopā. Valentīna Dortāne un Irina. Par savu satikšanos viņas abas ir pateicīgas liktenim. Lielā gadu starpība nav šķērslis, lai sadzīvotu, kopīgi saimniekotu, audzinātu Irinas bērnus un priecātos par dzīvi.

LTV 1

7.15 "Otrā iespēja". Seriāls.
8.10 "Gariā dimensija". Atk.
8.40 "Auniņa Timija laiks". Anim. filmu seriāls.

9.00 "Kas te? Es te!".
9.30 "Zaķišu piedzīvojumi". Anim. filmu seriāls.
9.50 "Nebēda". Anim. filma.
9.55 "Nikno lapsēnu mašs". Animācijas filma.

10.00 "Mārvijs Hemmers. Nacionālās ģeogrāfijas pasaule". Populārziņnārtisks seriāls bērniem.

10.20 "Avārijas brigāde. Banka". Anim. filma.
10.30 "Surikatu raibā dzīve". Dok. filmu seriāls.

11.00 "Discovery atlants: Meksika". Dok. filma.
12.00 "Dievkalpojumus".
13.00 "Vertikāle".
13.30 "Daudz laimes!".
14.25 "Latvijas slāgeraptauja 2011". Atk.

15.25 "Agata Kristi. Mazie nogrūtiņi. Pieci rukstiņi". Detektīvfilma.
17.05 "Zeme no putna lidojuma". Speciālizlaidums.
18.00 "Šodien Latvijā un pasaule".
18.25 "Province".
18.55 "Ierimēties svešmiekā". Melodrama.

20.30 "Panorāma".
21.35 "Slepenās aģentes". Kara drāma.
23.40 "Nakts ziņas".
23.50 "Laiks vīriem?". Atk.
0.20 "Maģijas klans". Seriāls.

LTV 7

7.50 "Veiksmīgas idejas".
8.10 "Televeikala skatlogs. Pie rīta kafijas".

8.30 "Televeikala skatlogs. Vide, veselība un mēs".
8.50 "Televeikala skatlogs. Iespējas un risinājumi".

9.10 "Televeikala skatlogs. Nedējas apskats".
9.30 "Televeikala skatlogs. Darbs. Izglītība. Karjera".
9.50 "Televeikala skatlogs. Aktualitātes".

10.10 "Televeikala skatlogs. Vārds uzņēmējiem".
10.30 "Tavs auto". Atk.
11.00 "Ar makšķeri". Atk.
11.30 "Autosporta programma nr.1". Atk.
12.00 "Miris. Dzīvs. Bīstams".

13.50 Detektīvfilma.
14.20 "Basketbola apskats". Atk.

14.20 "Eiropas meistarsacīšu atlases spēle futbolā. Izraēla - Latvija". Atk.
16.20 "Bordertauna". Seriāls.
17.10 "Lielā riftu ieleja". Dokumentāla filma.

18.10 "Spiegu spēles". Seriāls.
19.00 "Krējums... saldais".
19.30 "Trase". Piedz. drāma.
21.05 "Pēdējais liecinieks". Kriminālseriāls.

21.55 "Mēness un ezers". Drāma.
23.35 "Aģents Juhans Falks". Daudzseriņu krimināldrāma.

LNT
6.00 "Smieklīgākie dzīvnieki pasaule".
6.35 "Kāpēc tā gadijās". Dok. programma.
7.05 "Pīle Dodžers". Animācijas seriāls.

7.25 "Misters Bīns". Anim. filma.
7.35 "Mājokļa iautājums". Atk.
8.35 "Nedēļa novados". Kopsavilkums.

9.00 "Autoziņas".
9.30 "Ražots Latvijā".
10.00 "Sirmā ēdienkartē".
10.40 "Neparastie suņi". Dokumentāla filma.

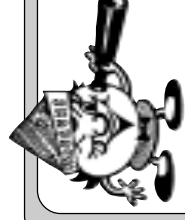
11.10 "Cīņas meistars kunga komēdija".
13.10 "Policijas akadēmija". Seriāls.

15.05 "Zandarmi pastaigā". Piedzīvojumu komēdija.
17.10 "Karaliskais anekdošu turnīrs". Atk.

18.05 "Intelektuālā apokalipse. Būt vai nebūt". Sarunu šovs.
19.10 "LNT ziņu Top 10".
20.00 "LNT ziņas".
20.15 "Mazo dziesmas Latvijas sacensības".

23.00 "Līdz pēdējam vīram". Vesters.
0.55 "Mans sapņu randiņš". Romantiska komēdija.
2.55 "Stripūzs". Drāma.
4.50 "Smieklīgākie dzīvnieki pasaule".

5.10 "Benija Hila šovs". Komēdijseriāls.
TV 3
5.00 "Ņujorkas ielās 2". Seriāls.
5.45 "Katrīnvilla". Seriāls.
6.30 "Karstās ziņas". Seriāls.
6.55 "Hanna Montana. Dubulta dzīve 3".
7.20 "Mazie kloni; Finiass un

AFIŠA

Balvos

Balvu Kultūras un atpūtas centrā

19.martā pulksten 17 "PĀRDODU VĒJU UN ZIRGU VĒL. KLĀT...". Aktiera un dziesminieka Vara Vētras pirmā dziesmu albuma prezentācija. Dziesmas-dzeja-sarunas.

19.martā pulksten 20 tematiskais izklaides pasākums 80-to gadu stilā visām paudzēm "Puķubērnu ballīte". Pasākuma tēma - viss par un ap hipijiem. Muzicēs DJ Jānis un Āris no Gulbenes. Ieeja, piesakoties un ievērojot *dress-kodu*, Ls 1, pārējiem - Ls 2.

24.martā pulksten 11 Balvu novada mazo vokālistu konkurss "Cālis 2011".

24.martā pulksten 19 kinopunkta 12.filma "Kleitas, mātes un meitas". Ieeja nemainīga - 1 santims.

25.martā no pulksten 11 pasākums komunistiskā genocīda upuru piemiņas dienā - ziedu nolikšana pie pieminekļa Abrenes apriņķa komunistiskā genocīda upuru piemiņai Balvos, tad kopīgi braucam uz Kubuliem - **pulksten 11.30** piemiņas brīdis pie dzelzceļa stacijas, **pulksten 12** pasākums novada muzejā, **ap pulksten 13** senioru iauktā kora "Pīlādzis" un Kubulu garīgo dziesmu ansambļa "Vakarblāzma" koncerts. Skanēs Andreja Eglīša dzeja.

31.martā pulksten 19 Liepājas Nacionālo Bruņoto spēku bigbenda koncerts. Sākums bijēšu iepriekšpārdošana. **6.aprīlī pulksten 16** Liepājas pilsētas Leļļu teātra viesizrāde Ēriks Kūlis "Nikniķa stiķi". Ieejas maksa Ls 1.

13.aprīlī pulksten 19 Daugavpils teātra viesizrāde Kristīne Jokste "Klepernīku pogošta zvaigzne". Izrāde latgaliešu valodā. Biļešu cena Ls 3, 4, 5.

15.aprīlī pulksten 19 "Estrādes serpentīns" - jauna muzikāli-izklaidejoša koncertprogramma. Koncertā piedalīsies: Līene Somase, Ieva Akurātere, Viktors Lapčenkošs, Santa Zapačka & Harijs Ozols un Zigurds Neimanis. Biļešu cenas - Ls 3, 4, 5, 6. Biļešu iepriekšpārdošana.

Balvu Novada muzejā

o Balvi melnbaltās fotogrāfijās.

o Fotoreportāža "Amata un parīzeši mākoņos".

o Astras Ločmeles-Ambarovas gleznas Andra Tjumiša dzejoļu grāmatai "Mākoņtrotājājiem Gājēju ielā".
o Vēsmas Ušpeles un Viņas Stupānes gleznu izstāde "Ceļavējis Balvos", Aivara Ušpeļa podniecība.

24.martā pulksten 18 muzikāls dzejas uzvedums "Mākoņtrotājāji Gājēju ielā". A.Tjumiša dzejoļu un dziesmas. Šperbergu un Rasmu Zvejnieci.

Balvu Centrālajā bibliotēkā

24.martā pulksten 14 tikšanās ar žurnālistēm Māriti Šperbergu un Rasmu Zvejnieci.

Baltinavā

Novada muzejā Evitas Zālītes pašdarināto leļļu izstāde.

25.martā pulksten 18 kultūras namā dramatiskā kolektīva "Palādas" izrāde "Ontons i Anne" 2.daļa. Ieeja -

ziedojums.

26.martā pulksten 11 māksliniece ielūdz visus interesentus uz rotālietu darināšanas darbnīcu muzejā.

Bērzpili

Saieta nama 2.stāva vestibīlā skatāma foto izstāde "Skaistākie ziemas mirkļi".

Lazdukalnā

19.martā SIA "Leandris" telpās balle kopā ar grupu "Galaktika" no Rēzeknes. Ieejas maksa līdz plkst.23.00 - Ls 2.

Rugājos

25.martā pulksten 11 aicinām nolikt ziedus pie genocīda upuru piemiņas akmens Rugāju skvērā.

No 25.marta Rugāju novada muzejā skatāma ekspozīcija "1949.gada 15.marta izstūtie no Rugāju novada".

Tilžā

26.martā pulksten 12.30 kultūras namā Balvu novada vokālo ansambļu skate.

Pagasta bibliotēkā **līdz 31.martam** skatāma Helēnas Pustes cimdņu un zeķu izstāde "Katrā cimdņu pāri - dvēselīte".

Medņevā

19.martā pulksten 19 tautas namā Baltinavas teātra "Palādas" izrāde "Ontons i rodne". Ieejas maksa Ls 1.

Šķilbēnos

19.martā Šķilbēnu pagasta kultūras centra atklāšanas svētki. **Pulksten 18** pašdarbnieku lielkoncerts, turpinājumā - balle ar grupu "OTTO". Ieeja brīva. Visi mīļi gaidīti!

25.martā Ziemeļlatgales novada bērnu un jauniešu folkloras svētki "Vuru, vuru putrini...". **Pulksten 10** Upītes pamatskolā meistardarbnīcas, **pulksten 11.30** Upītes tautas namā dziedāšana, rotaļāšanās, dejošana, piedalās kopas no Viļakas, Balvu, Baltinavas, Ludzas novadiem un no Rēzeknes pilsētas. Ieeja brīva.

Viļakā

19.martā pulksten 18 "Raimonda Paula dziesmu kari". *Iedziedāsim pavasari ar Raimonda Paula skaistajām melodijām kopā ar Viļakas kultūras nama sieviešu vokālo ansambli "Cansone", Medņevas tautas nama sieviešu vokālo ansambli "Melodija", Borisovas tautas nama jauktu vokālo ansambli "Atvasara", Kubulu kultūras nama vokālo ansambli, Rugāju tautas nama sieviešu vokālo ansambli, Gulbenes kultūras centra vīru vokālo ansambli "Namejs", Veļācienes tautas nama vīru vokālo ansambli, senioru vokālo ansambli un jauktu vokālo ansambli. Ieeja uz koncertu brīva.*

27.martā pulksten 15 kultūras namā "Muzikālie vitamīni". Viļakas novada kultūras iestāžu dziedājošo, dejojāšo un teātri spēlējāšo bērnu kolektīvu SAIETS-KONCERTS.

Sports

20.martā pulksten 10 Balvu Amatniecības vidusskola Balvu novada čempionāts galda tenisā un novusā.

27.martā pulksten 10 Balvu Sporta centrā (stadionā) notiks Viktora Ščetņikova piemīņai veltīts turnīrs šahā. Apbalvošana visās grupās.

TV

Pārpublicēšanas gadījumā "Vaduguns" atsaucē obligāta
PROGRAMMAS
no 21.marta līdz 27.martam

vilinājums

Vjetnamas rīsu laukos. Tie pieder pie valsts ainavas tāpat kā zemnieki, kas no saules lēkta līdz rietam strādā rīsu laukos. Tā kā rīsu audzēšana laukos ir vienīgais ciema iedzīvotāju ienākumu avots, šo cilvēku darbaspējas, izmantojot primitīvus līdzekļus, ir apbrīnojamas.

Fascinē dabas ainavas. Smaragdzaļās nokrāsas ūdeņi, vjetnamieši, kuri koniskajās cepurēs stūrē laivas, džungļiem noauguši krasti - tas viss šajā zemē fascinē tūristus.

Svēts dzīvnieks. Vjetnamieši neēd vienīgi ūdens bifeļus, jo tie ir svēts dzīvnieks, par kuru saka: "Ja esi apmaldījies, seko bifelim."

Tā atrodas 2000m virs jūras līmeņa un ir slavēta ar zīda izšūšanu. To, kā strādā zīda izšuvēji, kādi izskatās viņu darbi zīda centrā, nav iespējams aprakstīt. Tas jāredz un kaut uz brīdi jāsaņū. Šķiet, darbnīcā valda atmosfēra kā svētvietā. Vietējiem tas ir dzīvesveids un filozofija. Valsts dienvidos jau februāra beigās saule *cepina* līdz + 35 °C, bet ziemeļos vēl jāmeklē jakas, ir tikai + 22 °C un + 25°C. Pats karstākais Vjetnamā ir maijs, tad Saigonā ir pat līdz + 48 °C. Ja ziemeļos marta sākumā rīsu vēl tikai stāda, tad dienvidos jau no šī svaigā zaļuma un plašajiem rīsu laukiem žilbst acis. Rīsu lauki ir visa rīsu audzētāju dzīve. Viņus pat apglabā rīsu lauka malā. Vietām skatām nelielus paaudžu kapiņus. Aprīlī valstī sākas lietus sezona, un pie upēm dzīvojošie pārvācas uz otro stāvu vai augstāk, pa ielām dažreiz jāpārvietojas ar laivām. Laukos uzkrāj ūdeni, lai uzpludinātu rīsu laukus un dienvidos varētu iegūt 3 - 4 ražas gadā. Ziemēji aprobežojas ar 2 rīsa ražām. Valsts vidusdaļā pastāv tāds biznesa veids kā sāls iegūšana no jūras ūdens. Ir neskaitāmi sāls tvaicēšanas dīķi, taču, ja līdz lietus sezonai nepaspēj savākt iegūstamo jūras sāli, kas žāvējas laukumos, tad visa nauda jeb jūras sāls aizplūst līdz ar lietus ūdeni atpakaļ uz jūru. Līdzās sāls laukiem ir garneju audzēšanas platības. Viss, ko mēs Latvijā lietojam kā saldētus produktus, te ir svaigi.

Komunistu partija nebaida investorus

Valsts vēsture tiek rakstīta vismaz 2 gadu tūkstošus. Vjetnamieši ļoti godbijīgi attiecas pret saviem slavenajiem senčiem. Visiem nozīmīgiem karaļiem vai karavadoņiem ir uzcelti piemiņas tempļi. Gan tiem, kuri atbrīvoja valsti no ķīniešiem, gan no amerikāņiem. Kopš 1995. gada Vjetnama ir

atvērta visai pasaulei. Aizvien vairāk ierodas ārzemju investoru, kuri ceļ gan dažādas rūpnīcas, gan arī, mūsaprāt, krietni sabojā Vjetnamas bezgala skaisto dabu. Rādās, ka pēc gadiem desmit šobrīd skaisto, balto smilšu kāpu un pludmaļu vietās būs sabūvētas daudzstāvu viesnīcas, kazino un citas izklaides vietas japāņu, austrāliešu, ķīniešu un citiem atpūtniekiem. Valstī ir tikai viena partija - komunistu, bet tā šobrīd arvien mazāk iejaucas sabiedrības dzīvē. Kā teicis lielās kaimiņvalsts pārstāvis: "Vai nav vienalga, kādā krāsā kaķis? Galvenais, ka tas ķer peles..." Valdošā vara nodrošina kārtību, drošību un varbūt vēl kaut ko, tomēr nodevas valdošajai ideoloģijai pagaidām vēl pastāv. Lozungus ar sarkanu zvaigzni, sirpi ar āmuru redzējam itin bieži. Vietējie gan nemācēja paskaidrot, ko tie nozīmē.

Pērles, kas neaizmirstas

Saigona, Cu Chi tuneļi, Da-lata, Nha Trang (Natranga), Hoi An, Hue, Hanoja, Halongas līcis - tās ir pērles, kas neaizmirstas. Man Vjetnama ir cilvēki, daba, lielisks ēdiens, nakts un rīta tirdziņu burzma, laivas, zīds, izcila kafija un tēja, koks, kokoss, pērles, tempļi karaļiem un skolotājiem, pagodas - lūgšanu vietas budistiem. Un ne tikai...

Kāds paziņa man teica, ka varētu atteikties no daudz kā, tikai ne no ceļošanas. No tās viņš nespētu atteikties pat tad, ja nāktos iztikt tikai ar sausīņiem. Viņš krātu, lai vismaz vienreiz gadā dotos ceļojumā. Vjetnama tikai kartē ir tālu, bet realitātē viegli sasniedzama. Arī ceļojuma izmaksas nav lielas. Atliek vien zināt angļu valodu un internetā aktīvi meklēt informāciju.

Mārite Šperberga, autores foto

CILVĒK ZIŅAS

Balvu cālēni tin dziesmu kamolīti

Foto - no personīgā arhīva

Balvu Kultūras un atpūtas centrā aizvadītajā ceturtdienā notika pilsētas mazo vokālistu konkurss "Cālis 2011". Pasākuma vadītājas - vecmāmiņa Aija Putniņa, sarkangalvīte Kristīne Logina un zaķu mamma Inese Buliņa nevarēja vien nopriecēties par astoņpadsmit mazajiem dziedātājiem. Sarkangalvīte atzina, ka beidzies dziesmu kamolītis, un zaķu mamma meklēja palīgus. Bērni labprāt devās palīgā sarkangalvītei un kāpa uz skatuves. Vokālistus uz konkursu bija sagatavojušas skolotājas Iluta Tihomirova, Mārite Bulīga un Irēna Spītkina, bet žūrijā darbojās Lija Ivanova, Astra Ločmele - Ambarova un Rita Kočerova. Kad vecmāmiņas kamolītis bija satīts, izrādījās, ka uz Balvu novada konkursu 24.martā dosies desmit dalībnieki - Dārta Garā, Elizabete Džigure, Krista Arule, Felicita Lizinska, Nils Vinogradovs, Estere Vigule, Rēzija Štāle, Sigita Keiša, Edgars Leišavnieks, Krista Daniela Škerba. Titulu "Balvu pilsētas Cālis - 2011" ieguva Sigita Keiša un Dārta Garā.

Pensionāre smaida, atpazīstot televizorā kādreizējo dakteri

Valentīna Dortāne Briežuciemā bieži smaida, sēžot un skatoties Latvijas televīzijas programmas. Smaida tad, kad ekrānā ierauga Valsts prezidentu Valdi Zatleru. Ar šo cilvēku viņa ir tikusies aci pret aci, un ne tikai redzējusies. Pirms gadiem desmit Valentīnai ļoti sāpēja abas kājas. Viņa apmeklēja ārstus, dzēra izrakstītās zāles, bet neko daudz tas nepalīdzēja. Tad, māsas rosināta, aizbrauca uz Rīgu un abas aizgāja pie daktera Valda Zatlera. Dakteris, izmeklējis pacientu, Valentīnas māsa atzinis: bez operācijas neiztikt. Valentīna nav aizmirsusi šo izmeklēšanu: dakteris kāju saņēmis un nedaudz parāvis uz augšu, bet viņai tā sāpējis, ka iekliegusies. Valentīnai gada laikā izdarīja divas operācijas, un par to viņa paldies saka Valdim Zatleram. "Toreiz par vienu operāciju samaksāju tikai 300 latus. Mani atbalstīja māsas. Operācijas bija veiksmīgas - jutos tikpat labi kā jaunībā. Arī tagad staigāju droši, tikai ziemā neēju daudz ārā, un man nekas nesāp," stāsta pensionāre. Viņa atceras, ka, gatavojoties doties prom no Rīgas slimnīcas, lūgusi dakterim ātrāk sagatavot dokumentus. Bet viņš smaidot teicis: "Nu kam Tev papīri, ja kājas kārtībā!" Aizvien, kad televizora ekrānā redz prezidenta seju, pensionārei uzlabojas oma un gribas pasmaidīt.

NEDĒĻAS CITĀTS

"Neskatoties uz latviešiem raksturīgajām īpašībām, mūsu pašvaldības ir spējušas vienoties kopīgam darbam."

(No runātā Veselības ministrijas darba grupas sanāksmē Balvos 17.martā.)

Redakcija atvainojas visiem, kurus "Cilvēkziņas" aizvainojušas vai aizvainos

Īsumā

Kurpnieka profesijas vēsture

19.gadsimtā apavu ražotāji dalījās divās grupās: kurpniekos un velteņu vēlējos. Lielākā daļa apavnieku darināja ādas apavus. Apavus darināja arī mājražotāji. Pieaugot iedzīvotāju labklājībai, ādas apavi kļuva par vienu no turības ārējiem lieciniekiem. Vīzes un pastalas, kas gadsimtiem ilgi skaitījās par tipiskiem zemnieku kārtas apaviem, saglabājās ikdienas darba gaitā. Šos apavus izgatavoja mājas apstākļos. Pastalas darināja no biezas ādas, bet dažāda veida vīzes pina no liepu lūkiem. No savītām linu auklām darināja tā saucamās striķenes jeb peternes. Šo apavu pagatavošanai izmantoja vienkāršas lietas – kopilus. Ciemā strādāja viens kurpnieks. 20.gadsimtā kurpnieku amatu izkonkurēja rūpniecība.

Ne tikai zoles un papēdīši

Kurpnieki strādā apkalpojošā sfērā un nodarbojas ar apavu labošanu un izgatavošanu. Viņi pieņem pasūtījumus no klientiem, apskata saplūkušos apavus, izzina klientu vēlmes un nosaka, vai apavus iespējams salabot. Tad līmē zoles, šuj apavu atirušās vīles, uzliek jaunus papēžu pasaknišus nodilušo vietā, maina papēžus. Kurpnieki gatavo apavus arī pēc pasūtījuma. Ir tādi meistari, kas specializējušies teātra, baleta, operas un deju apavu izgatavošanā. Kurpnieki arī konsultē klientus un atbild uz viņu jautājumiem, kas saistīti ar apavu kopšanu, valkāšanu, labošanu un izgatavošanu.

Darba instrumenti

Kurpnieki darbā lieto šķēres, nažus, āmuru, īlenu, dažādas ķīmiskas vielas un speciālas kurpnieka ierīces un instrumentus, piemēram, speciālas kurpnieka naglas.

Darba apstākļi

Kurpnieks strādā darbnīcā astoņu stundu darba dienu. Šis profesijas pārstāvja darbs saistīts ar dažādiem ķīmiskiem materiāliem un vielām, kas var izraisīt alerģiskas reakcijas.

Darba iespējas

Kurpnieks var strādāt gan privāto uzņēmumos, gan kā pašnodarbinātais.

Jāmācās pie arodu meistariem

Kurpnieka profesiju var apgūt arodizglītības iestādē 3 gadu laikā vai arī mācoties arodu pie meistariem. Mācību ilgums atkarīgs no paša mācekļa spējas apgūt jauno. Algas apmērs atkarīgs no speciālista profesionalitātes un uzņēmuma, kurā viņš strādā.

Ko var darīt jau šodien?

Vai tev patīk kaut ko veidot pašam savām rokām? Vai centies darbus paveikt ar radošu pieeju? Vai labi saproties ar cilvēkiem un spēj atrast ar viņiem kopīgu valodu?

Tā kā kurpniekam jāprot ātri noteikt apavu defektus, jau šodien, ja vēlies apgūt šo arodu, centies noteikt savu apavu defektu rašanās cēlonus un apdomāt, kā tos varētu novērst. Varbūt vari trenēties kurpnieka iemaņās, cenšoties salabot kādus vecus apavus, kurus neizdošanās gadījumā nebūs žēl izmest. Mēģini izkopt arī saskarsmes spējas – darbā ar cilvēkiem tās noteikti noderēs. Īpašu uzmanību skolā pievērs tādām mācību priekšmetam kā mājsaimniecība.

Foto - Z.Logina

Plauktos glabā darbarīkus un apavus. Agrāk plaukti vai lūza no apavu smaguma - dažus klienti pat aizmirsta izņemt no darbnīcas, un uz tiem krājās putekļi. Tagad situācija mainījies, un cilvēki ilgi domā - remontēt vecos vai iegādāties jaunus.

Izvēlas kurpnieka profesiju

VJAČESLAVS BULS, iepazīnis darbu Anglijā, kurpnieka profesiju izmācījies un strādājis Rīgā un Balvos, atgriezies dzimtajā pilsētā un atvēris savu darbnīcu.

“Lūdzu, sēdieties un uzlaikojiet saremontētos zābakus! Ja būs nepieciešams, piecu minūšu laikā palabošu vēl,” saka Vjačeslavs kādai sievietei, kuras zābaku papēžiem, drošs paliek drošs, uzlikts trīskāršs stiprinājums. Jaunais vīrietis neslēpj, ka domas par šo profesiju galvā bijušas vēl skolas laikā. Vienīgi, lai iegūtu izglītību un iekārtotu savu darbnīcu, nereti jānoiet garš ceļš. Lai iegūtu līdzekļus, viņš mērķtiecīgi braucis uz sezonas darbiem Anglijā. Sākotnēji pāris gadus puisis strādājis savā dzīvoklī, tad samainījis dzīvokļiem ar vecmāmiņu un ķēries pie tā pārbūves, kas ilgusi gadu. Darbnīca atvērta tikai šī gada janvārī.

“Visu centos paveikt paša spēkiem. Es nesaku, ka ir grūti, vienkārši jādarā. Profesiju apguvu Rīgas 34. arodvidusskolā, kurā pēc vidusskolas beigšanas jāmacās tikai gads. Darba instrumentus gan meklēju jau sen - man ir pat pirmskara laiku šujmašīna. Ja tai kas notiek, detaļu vairs neatrast, tad jāmeklē meistari vai jāizgatavo pašam,” saka Vjačeslavs Buls. Taču par kurpnieka pamata darbarīkiem vīrietis min naži un āmuru. Ja kāds domā, ka kurpnieka amats vairs nav vajadzīgs, viņš maldās. Daudzi cilvēki iegriežas darbnīcā ar pierastiem, ērtiem ādas apaviem, kādus pat grūti tagad nopirkt, un lūdz salabot, jo nav jēgas tādu pašu naudu atdot par lietotiem, nezīnot, kā tie kalpos. “Iesaku mitrā laikā apavus izžāvēt, tad tie kalpos ilgāk. Vēlams tiem piemeklēt pareizu apavu krēmu un atbilstoši arī lietot,” teic kurpnieks. “Konkurence mani nebaida, jo katram kurpniekam ir savi klienti. Ir grūtāk, ja nezina, kur atrodas darbnīca, bet tas jāreklamē pašam. Man svarīgs ir klientu vērtējums. Kvalitatīvu darbu vienmēr pamana, un tas ir ļoti būtiski. Smejos, ka strādāju ar Rīgas kvalitāti par Balvu cenām. Rīgā man ir draugs, ar kura palīdzību meklēju un pērku materiālus, tāpēc reizēm abi pārrunājam

Foto - Z.Logina

Grib strādāt dzimtajā pilsētā. Vjačeslavs Buls uzskata, ka vislabāk darbs veicas savās mājās, kur var būt kopā ar ģimeni.

darba specifiku,” atklāj V.Buls. Viņš Rīgā pērk gumijas, ādas, slēdžus, dažādas līmes un smeļ, ka pie kurpnieka droši var nest arī ādas jostas, somas un citus izstrādājumus. Bet par teicienu, ka kurpniekam pašam nav kurpju, tikai smeļ, jo modei līdzī pārk neseko, bet apavus vienmēr pērk kvalitatīvus ar domu par to ilgāku mūžu.

Māte arodu iemāca meitai un znotam

TAMĀRU VIĻUMU balvenieši pazīst kā bijušā sadzīves pakalpojumu kombināta apavu remonta darbnīcas ilggadēju vadītāju un profesionālu kurpnieka amata pratēju.

Tamāra Viļuma pēc Rīgas 34.profesionāli tehniskās skolas beigšanas uzsāka darbu un šajā profesijā aizvadīja 46 gadus. Lai arī tagad Tamāra ir pensijā, darbu turpina gan pati, gan meita Inga Baika. “Ja agrāk darba bija ļoti daudz, tad tagad var teikt - maz. Bet viss atkarīgs no klientiem,” saka T.Viļuma. Viņa stāsta, ka agrāk cilvēki jaunus apavus pasūt varēja arī Balvos, tiesa - tos šuva Rēzeknē vai Rīgā, bet tagad Balvos šādus pasūtījumus nepieņem.

Šajā profesijā visus knifus var apgūt tikai ar laiku. Varbūt lasītājiem šķitīs smieklīgi, taču katram kurpju vai zābaku pārim ir kas savs - tikai tam raksturīgs. Tagad uz apavu darbnīcu atceļo no bēniņiem nonestas kurpes, un cilvēki lūdz tām piešūt siksnīņu. Bieži jāremontē jauni, tirgū pirkti apavi. Tas, ka daudzviet tirgo lietotus apavus, kurpnieka darbu neietekmē. Arī tiem ar laiku rodas kāds defekts, un tad cilvēki meklē iespēju apavus saremontēt. Meistares novērojušas, ka uz darbnīcu biežāk nāk gados vecāki cilvēki. “Mēs esam priedzīgas, ka darbs ir vispār, jo ar šo arodu vismaz būsī paēdis,” piebilst Inga. Viņa kurpnieka amata prasmes apgūvusi vēl skolas laikā, esot mātei līdzās darbnīcā un palīdzot sagatavošanas darbos. Tagad Inga ir tā, kas ar vīru Andri, kuram kurpnieka amata prasmi ierādījusi sievasmāte, strādā un izdara lielāko daļu darba. “Vīram tiek smagākie darbi, kad jāpiestiprina metāla pasitniši, supenatori, jāpieliek jauni papēži vai citi grūtāki darbi. Strādāt nav viegli - bieži sāp mugura, rokas, jūtams nogurums, arī līmei nav tā patīkamā smarža, taču jāstrādā ir. Lai arī šajā darbā esmu aizvadījusi desmit gadus, iemaņas un prasmes nāk ar laiku, nekad nevar pateikt, ka nu jau protu pilnīgi visu,” piebilst Inga. Abas meistares nosauc vienu problēmu - senajām padomju laika šujmašīnām lūst adatas. Kur tikai tās nav meklētas - gan Krievijā, gan Baltkrievijā, līdz atrastas kādā darbnīcā pie kolēģiem Daugavpilī. Arī materiāli jāpērk, un tagad visbiežāk tie nāk no Itālijas, jo Krievijā rūpnīcas slēdz un prece līdz

Foto - Z.Logina

Pasūtījumus pieņem gan darbnīcā, gan pa telefonu. Inga Baika (no kreisās) pasūtījumus pieņem arī pa telefonu, brauc uz Viļaku, bet darbnīcā klienti var satikt Tamāru Viļumu. Lai arī konkurence Balvos pastāv starp šī aroda pratējiem, tā ir pozitīva, jo liek strādāt labāk un kvalitatīvāk. Nereti dzirdēts, ka, salīdzinot ar Rīgu, Balvos apavu remonts izmaksā divreiz lētāk.

Latvijai nenonāk.

Cilvēki apavus visbiežāk uz darbnīcu nes pirms sezonu sākuma. Zābakus remontēt parasti sāk oktobrī, un šoziem darba pietiekami bija visus ziemas mēnešus. Taču ir arī tā sauktie klusie periodi, kad neienāk neviens klients. Darba apjomu nevar prognozēt, jo cilvēkiem naudas ir tik, cik ir, un katrs priekšroku dod vai nu jaunu apavu iegādei, vai veco remontam. Inga stāsta, ka pati pērk lētākus apavus ar domu, lai tie iztur vienu sezonu. Viņas māte Tamāra piebilst, ka kurpnieka darba augsts rādītājs ir kvalitāte, un šī latiņa jātur augstu visu laiku. Gadās, ka klients meistaram parāda vienu atlīmējušos zoli, bet gaida, lai par to pašu cenu pieliek arī papēžus, tāpēc sarunā ar viņu jānoskaidro un jāizrunā visas nianšes, lai vēlāk nerastos pārpratumi. “Man, lūdzu, pasitnišus ar zvaigznītēm,” saka kāds zinošs un biežs darbnīcas apmeklētājs, un meistares smaidot māj ar galvu: “Tiks izdarīts!”

Aktuāli

Droši telpās, droši uz ielas

Iestājoties siltākam laikam, arī pirmsskolas iestāžu audzēkņi vairāk laika pavadīs ārpus telpām, gan dodoties pastaigās, gan rotaļājoties. Būs vairāk izaicinājumu bērnu drošībai gan iestādes teritorijā, gan ārpus tās. Aktuālas paliek arī ikdienas dzīves situācijas, kurās bērni var gūt dzīvībai un veselībai bīstamas traumas. Tādēļ novadu pirmsskolas iestādēs notiek dažādi ar drošību saistīti pasākumi.

Īlena, naža un adatas drošības noteikumi

Pirms neilga laika drošībai veltītā nedēļa noslēdzās Balvu novada pirmsskolas izglītības iestādē "Sienāzītis". Drošības nedēļā pie bērniem ciemojās VUGD Latgales reģiona brigādes Balvu daļas inspektors Uldis Keišs, pārrunājot ar bērniem dažādas situācijas, kas saistītas ar ugunsdrošību un elektrodrošību. Šajā nedēļā bērnu darbinieki ar bērniem pārrunāja arī drošību uz ledu un ūdens, un citus ar veselību un dzīvību saistītus apdraudējumus. Vidējās grupas skolotāja Dace Znotiņa saka: "Bērni ir malači! Viņi zināja atbildes uz visiem jautājumiem. Bērni zina, ka nedrīkst staigāt pa ledu, jo var ielūst. Viņi zina, ka lāstekas var uzkrīst uz galvas un traumēt. Bērni pat pastāstīja, kurās vietās pilsētā, ejot ar mammu uz dārziņu, ievērojuši lāstekas."

Apdraudējumi var būt arī mīlīga dzīvnieka izskatā. Pusotrgadīgo un divgadīgo mazuļu vecāki pārrunāja situācijas no dzīves, aprakstot tās pašu veidotā grāmatīnā. "Viens no stāstiņiem beidzās ar kaķa aicinājumu: "Nerauj mani aiz astes! Būsim draugi!", jo arī kaķis ar nagiem bērnam var radīt traumu," saka skolotāja Sandra Saviča.

Savukārt bērnu darbinieki vadītāja Iveta Barinska stāsta, ka bez iestādes iekšējās kārtības noteikumiem, ko nosaka Ministru kabinets, bērnu darbinieki izstrādāti arī pašiem savi kārtības noteikumi bērniem, ko varētu nosaukt par "Īlena, adatas, naža, šķēru... noteikumiem". Šie noteikumi sākas ar vārdiem: "Es nenesīšu uz grupu sērkokļus un šķiltavas! Es nesūkāšu ledu un neēdīšu sniegu! Es nebāzīšu mutē nepazīstamus augus! Es neēdīšu nemazgātus augļus! ..."

Tāpat iestādes iekšējie kārtības noteikumi nosaka darbinieku atbildību par bērnu drošību.

Uztrauc žoga problēma

Balvu novada pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāde "Pīlādzītis", domājot par bērnu drošību, jau otro gadu pēc kārtas piedalās Veselības ministrijas Sabiedrības veselības departamenta Veselības veicināšanas nodaļas aktivitātēs. Iestādes metodiķe Ilona Ločmele saka: "Pagājušajā gadā piedalījāmies pirmsskolas izglītības iestāžu aktivitātēs ar mērķi aktualizēt informāciju par veselīgu uzturu un prasmes izvēlēties veselīgu pārtiku bērniem. Šogad interaktīvo nodarbību tēma ir "Mācām bērniem atpazīt traumatisku provocējošas situācijas". Aktivitātes ilgs līdz aprīļa beigām, kas ir arī veselības mēnesis. Piemēram, mazajiem notiks rotaļnodarbība "Sargi savas rokas, sargi savas kājas, sargi pats sevi", "Neblēņo ar uguntiņu!", veselības diena- skečs "Traumām – ne!", ekskursija uz policiju un citi pasākumi." Metodiķe piemin, ka bērnu darbinieki uztrauc arī žoga problēma. Bērnu darbinieki teritorijā lieni iekšā klaiņojošie suņi, kas arī var radīt traumatisku provocējošas situācijas. Taču pagaidām iestādes kolektīva vēlme redzēt ap dārziņu jaunu žogu nerealizējas.

Kur jāliek malka?

Viļakas novada Medņevas pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" bērni šonedēļ nodarbībās pārrunāja bīstamās situācijas uz ielas un sadzīvē, kā arī pētīja, kādēļ tās rodas. Bērni iepazinās ar ceļu satiksmes noteikumiem, elektroprecēm, ugunsdrošību. Skolotāja Ilze Lepnāne stāsta: "Bērni apciemoja iestādes virtuvi, kur iepazinās ar elektroplīti, uz kuras gatavo ēdienu. Pavāre pastāstīja, ka plīts ir ļoti karsta. Dažiem bērniem, kuriem nav mājās elektroplītis, radās jautājums: "Kur tad ieliek plīti malku?" Visi noskaidroja, ka plīts darbojas ar elektrību.

Bērni apciemoja arī iestādes kurtuvi un skatījās, cik lielu malku liek kurtuvē, cik liela liesma deg. Lai malka neizkrītu un neizceltos ugunsgrēks, tā jāuzmanā - nevar aiziet un atstāt krāsni bez uzraudzības.

Mācās ceļu satiksmi. Viļakas novada Medņevas pagasta pirmsskolas izglītības iestādes "Pasaciņa" bērni ar spēles, jautru un izglītojošu rotaļu palīdzību mācījās izprast ceļu satiksmi kā vienotu veselumu, tostarp arī iekāpt, izkāpt un braukt transporta līdzekļos, pazīt luksofora signālus.

Tiekas ar ugunsdzēsēju. Pie Balvu novada pirmsskolas izglītības iestādes "Sienāzītis" bērniem drošības nedēļā bija ieradies Balvu daļas ugunsdzēsējs Uldis Keišs, kurš bērniem ne tikai pastāstīja par ugunsdrošību, bet parādīja arī ugunsdzēsēju ķiveri un tērpu. Mazie ar sajūsmu pielaiķoja ķiveri.

Dažādas elektropreces. Elektropreces var būt arī bīstamas, ja ar tām rīkojas pārdroši un neuzmanīgi.

Tuvinot rociņu degošai svecei, bērni pārliecinājās, ka tā ir karsta. Vēroja arī šķiltavas liesmu, noskaidroja dažādus iespējamus negadījumus. Bērni apskatīja attēlus par ugunsgrēku izcelšanās veidiem, stāstīja par mājās dzirdēto un saprata, ka ugunsgrēka gadījumā vienmēr jāskrien ārā, ka nedrīkst telpā slēpties, jo dūmos var nosmakt un sadegt.

Noskatoties videofilmu par zēna neuzmanīgu rīcību elektrības stabā, bērni bija satraukti un noskaidroja, ka uz elektrības vadiem neko nevar mest un elektrības stabos nevar rāpties. Pēc nodarbībām bērni bija apņēmības pilni uzmanīt mājās mazākos brālīšus un māsiņas no nelaimēm, kuras nevar paredzēt."

Informē policija

Notikumi, avārijas un noziedzīgi nodarījumi, kas Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirknī reģistrēti laikā līdz 18.martam.

Zog veikalos

15. martā Balvos, Bērzpils ielā, 1978.gadā dzimis vīrietis no veikala nozaga precī par 18,07 latiem. Uzsākts kriminālprocess.

17. martā Balvos, Bērzpils ielā, 1987.gadā dzimis vīrietis mēģināja nozagt alkoholisko dzērienu "Jack Daniel" par 16,99 latiem. Uzsākts kriminālprocess.

17. martā Balvos, Brīvības ielā, 1987.gadā dzimis vīrietis mēģināja nozagt alkohola pudeli "Russkij Standart" par 11,99 latiem. Uzsākts kriminālprocess.

Nepilda bērnu aprūpes pienākumus

17.martā Viļakā divām ģimenēm sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli par bērnu aprūpes pienākumu nepildīšanu.

Guļ kāpņu telpā

17.martā Balvos, Bērzpils ielā, administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1947.gadā dzimušam vīrietim, kurš rīta pusē alkohola reibumā gulēja kāpņu telpā.

Atradās reibumā sabiedriskā vietā

Laikā no 15. līdz 17.martam sabiedriskā vietā alkohola reibumā atradās trīs personas - Balvos, Raiņa ielā, alkohola reibumā sabiedriskā vietā atradās 1957.gadā dzimis vīrietis; Balvos, Raiņa ielā, reibumā atradās 1954.gadā dzimis vīrietis, bet Bērzpils pagastā - 1974.gadā dzimis vīrietis.

Pēc I.Pužules, Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes priekšnieka palīdzes sniegtās informācijas sagatavoja **I.Zinkovska**

Informē ugunsdzēsēji

Balvu slimnīcā iegādāti divi elektroģeneratori

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) Ugunsdrošības un uzraudzības inspektori veica ugunsdrošības pārbaudes 66 Latvijas slimnīcās, tostarp arī Balvu. Izanalizējot ugunsdrošību slimnīcās, secināts, ka kopumā tā uzlabojas.

VUGD Ugunsdrošības uzraudzības pārvalde apkopojusi informāciju par būtiskākajiem ugunsdrošības pārkāpumiem slimnīcās. Piemēram, nav izstrādāts civilās aizsardzības plāns; nav ierīkota iekšējā ugunsdzēsības ūdensapgāde; nav ierīkots rezerves elektrobarošanas avots; nav veikti elektroinstalācijas izolācijas pretestības mērījumi; nav ierīkota automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma.

VUGD Latgales brigādes Balvu daļas inspektors Aleksejs Kovšovs saka: "Būtiski pārkāpumi ugunsdrošības sistēmā slimnīcā nav atklāti. Protams, ir sīkaki pārkāpumi, bet saprotam, ka valsts iestādēm nav naudas no novēšanai, kā arī ugunsdrošības sistēmas uzlabošanai. Atzīmējams tas, ka Balvu slimnīcai ir iegādāti divi elektroģeneratori. Viens jau agrāk, bet otrs - pērn. Šie elektroģeneratori elektroapgādes krīzes gadījumā ar elektrību var nodrošināt dzemdību, ķirurģijas, reanimācijas nodaļas, katlu māju, praktiski visu slimnīcu."

Re, kā!

Kā lieli suņi mazo suni tikko nenokoda

Īstas šausmas aizvadītajās brīdīnās piedzīvoja balveniete Ināra Cibule, kura izveda pastaigā ģimenes mīluli, vienu no mazo suņu šķirnes suņukiem. Viņai nācās pieredzēt, kā Teātra ielā no "Hestijas" veikala pagalma izskrēja divi lieli suņi un metās virsū Ināras mazajam suņukam, sagrābjot to pie kakla. Saimniecei tikai ar pūlēm izdevās savu mīluli atkarot lielajiem suņiem, paslēpt sniega kupenā un pasargāt no drošas nāves. Ināra saka: "Iet garām "Hestijai" jau tāpat ir nepatīkami, jo suņi no pagalma puses riedami lec pret dēļu sētu, ka šķiet - tūlīt pārleks sētai pāri, bet te vēl vārti vaļā atstāti. Es nesaku, ka vārti bija speciāli atstāti vaļā. Es nesaku, ka tie ir niknākie suņi pasaulē. Iespējams, saimniekiem tie ir labākie suņi pasaulē. Tāpat kā man labākais suns ir mūsu ģimenes mīlulis, tikai viņš ir aptuveni trešdaļa no lielā suņa. Kamēr es cīnījos ar lielajiem suņiem, neviens no mājas iemītniekiem āra neparādījās. Labi, ka tikām cauri ar izbīli. Arī citi stāsta un ir pieredzējuši, ka mājas vārti ir vaļā un suņi izskrien uz ielas."

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Paziņojums

Informē, ka 2011.gada 24.martā - protesta akcijas laikā - netiks izpildīti šādi reisi:
 CĒSIS-BALVI-KĀRSAVA- 10.45 un KĀRSAVA-BALVI-CĒSIS - 15.10
 BALVI-LUBĀNA-MADONA- 17.40
SIA "Balvu autotransports" NEIZPILDĪS ŠĀDUS REISUS:
 BALVI-BALVU STACIJA - 13.30 un 15.30
 BALVI-PANSIONĀTS - 11.50 un 14.40
 BALVI-VILĀKA-REKOVA-BALVI - 9.45 un 13.15
 BALVI-VĪKSNA-KUPRAVA - 12.25
 TILŽA-BALVI - 9.30; BALVI-TILŽA - 13.00

Vilakas novadā

Turpinājums no 3.lpp.

Vilakas novada domes parādsaistības par saņemtajiem aizņēmumiem uz 31.12.2010.

N.p.k.	Aizņēmuma mērķis	Parādsaistības, LVL
1.	Vilakas Valsts ģimnāzijas kanalizācijas sistēmas un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu rekonstrukcija	36000
2.	Vilakas pamatskolas katlu mājas siltumtrases rekonstrukcija	14975
3.	Vilakas pakalpojumu centra labiekārtošana	168510
4.	Vilakas pilsētas katlu mājas apkures un siltumtrases rekonstrukcija	101500
5.	Projekta „Ūdenssaimniecības attīstība Vilakā” īstenošanai	315460
6.	Projekta” Vilakas sporta zāles rekonstrukcija” īstenošanai	95243
7.	Projekta ”Pensionāru saieta un atpūtas centrs” īstenošanai	107568
8.	Projekta” Sociālās dzīvojamās mājas Vilakā, Pļavu ielā 2 energoefektivitātes uzlabošana” īstenošanai	89831
9.	Projekta ”Atdzelzēšanas stacijas būvniecība Šķilbēnu pagasta Rekovas ciemā un Upītes ciemā” īstenošanai	6386
10.	Autobusa iegāde Šķilbēnu pagastā	1864
11.	Projekta” Šķilbēnu kultūras centra rekonstrukcija” īstenošanai	156611
12.	Projekta” Brīvā laika pavadīšanas centra izveidošana Šķilbēnu pagastā” īstenošanai	48875
13.	Medņevas pirmsskolas izglītības iestādes”Pasaciņa” jumta remonts	10982
14.	Ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija Medņevas pagastā	6000
15.	Sporta un veselības centra celtniecība Medņevas pagastā	4720
16.	Projekta ”Ūdenssaimniecības attīstība Medņevas pagasta Semenovas ciemā	29791
17.	Automašīnas iegāde Žīguru pagastā	3310
18.	Projekta”Ūdenssaimniecības un kanalizācijas sistēmas rekonstrukcija Žīguru pagastā	10800
19.	Projekta”Brīvā laika un sporta objektu izveidošana un rekonstrukcija Žīguru pagastā,, īstenošanai	41011
	Kopējās saistības	1249437

Informē VID

EDS nav pieejama UIN taksācijas gada deklarācijas forma

Valsts ieņēmumu dienests informē, ka tehnisku iemeslu dēļ EDS šobrīd nav pieejama UIN taksācijas gada deklarācijas forma. Paredzams, ka minētās deklarācijas forma EDS varētu nebūt pieejama līdz šī gada 31.martam.

Laika posmā, kamēr minētā dokumenta strukturētā forma nav pieejama, deklarāciju, izmantojot EDS, var iesniegt nestrukturizētā veidā, proti, pievienojot iepriekš aizpildītu UIN taksācijas gada deklarāciju dokumentu grupā “Citi”, dokumentu veidā “Informācija VID klientu apkalpošanas centriem”. Minētajā sadaļā var pievienot dokumentus šādos formātos: TXT, RTF, SGML, XML, JPEG, TIF, TIFF, PNG, CGM, RAR, ZIP. UIN taksācijas gada deklarācijas veidlapa ir pieejama VID mājas lapā, sadaļā Nodokļi > Uzņēmumu ienākuma nodoklis > Veidlapas un iesniegumi.

Laikā, kamēr EDS strukturētā formā nav iespējams iesniegt UIN taksācijas gada deklarāciju, izņēmuma kārtā minēto deklarāciju pieņems arī papīra formā VID klientu apkalpošanas centros.

Varis Vētra koncertēs Balvos

19.martā plkst.17.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā koncertā “MĪ-LE-STĪ-BAI” uzstāsies režisors, aktieris un dziesminieks Varis Vētra, prezentējot savu pirmo dziesmu albumu “Pārdodu vēju un zirgu vēl klāt...”.

Dziesminieks Varis Vētra šobrīd Latvijā ir ļoti populārs un iemīļots mākslinieks - viņa koncerti vienmēr ir sirsnīgi, uzrunājoši un personiski, tajos veidojas arī lielisks dialogs ar skatītājiem.

Autora dziesmas vienlīdz labi patīk gan romantiskiem jauniešiem, gan viņu vecākiem un vecvecākiem.

Varis Vētra izpildīs dziesmas no sava pirmā dziesmu albuma, kas jau izskanējušas Latvijas radiostacijās un kļuvušas tautā iemīļotas, kā arī daudzas jaunas dziesmas. Koncerta laikā klausītājiem būs iespēja uzdot jautājumus Varim Vētram. Interesantāko jautājumu autoriem – balvas no saldumu fabrikas “Laima” un koncerta rīkotājiem.

Pagājuši abonēšanas trīs mēneši, pārliecinies -

vai abonēji

Vaduguni
aprilim

un turpmākajiem mēnešiem.

Redakcijā var abonēt līdz 27.martam.

Veiksmes prognoze

21. marts. Vai jūti pēc kā smaržo? Pēc pavasara, kas iestājies šonakt pulksten 1.21! To noteikti vajag atzīmēt ar čaklu rosišanos un optimistisku skatu uz dzīvi.

22. marts. Tava šodienas uzvedība var izsaukt pamatīgu rezonansi sabiedrībā. Ja negribi kļūt par tenku objektu, centies nešokēt apkārtējos un radīt pozitīvu piemēru.

23. marts. Neļaujies ietekmēt, nekriti kārdināšanā, atsakies no vilinošiem piedāvājumiem, jo tie būs kā siers peļu slazdā!

24. marts. Šodien sataisi nelielu caurvēju mājās un darbā, nebaidies - nesaslimsi! Pavasara vējiņš atpūtīs jaunas un svaigas idejas. Pie to realizēšanas vari ķerties kaut tūlīt.

25. marts. Gan pats, gan līdzcīvēki būs atvērti: gan strādāt, gan mācīties grīboši. Labs laiks komandējumiem, pieredzes apmaiņas braucieniem, dažādām prezentācijām, nopietnu līgumu un darījumu slēgšanai.

26. marts. Šodien labāk veiksies garīgās, ne fiziskās aktivitātes. Viegļāk no galvas iemācīties Šekspīra sonetu, nekā iesist naglu sienā.

27. marts. Kustīgā svētdiena, kad darbojamies kaloriju sadedzināšanas nolūkā vai vienkārši sava prieka pēc, necenšoties gūt īpašu labumu.

Pareģe Ilga

* Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī www.vaduguns.lv

Saliec mozaīku

Izložu un azartspēļu uzraudzības inspekcijas apstiprinājums par loterijas saņemšanu Nr. 4955.

Ar loterijas noteikumiem var iepazīties redakcijā, reklāmas kabinetā.

Katrā marta “Vaduguns” numurā atradīsiet fragmentu no kādas fotogrāfijas. Lai iegūtu šo fotogrāfiju, jums pareizi jāsavieno visos marta numuros publicētie fragmentu gabaliņi. Kopā veidosies bilde.

Ja šo bildi, salīmētu uz lapas, atsūtīsiet uz redakciju, jums būs iespēja laimēt loterijā.

LAIMĪGIE UZVARĒTĀJI BŪS DIVI.
 KATRS NO VIŅIEM IEGŪS
 VEIKALA “MAXIMA” PIEŠKIRTU
 DĀVANU ČEKU 10 LATU VĒRTĪBĀ.

